

SPIS TREŚCI

SPIS CYTOWANYCH ŹRÓDEŁ	6
1 NOWOŻYTNOŚĆ	7
Charakter filozofii nowożytnej	8
Problemy i wyzwania	9
Rozwiązania i stanowiska	10
Podsumowanie	13
Ćwiczymy i filozofujemy	14
Inspiracje filozoficzne w literaturze	14
Fiodor Dostojewski, [<i>Wielki Inkwizytor</i>]	14
John Gray, <i>Wielki Inkwizytor i latająca ryba</i>	16
2 Kartezjusz	18
Problemy i wyzwania	19
Rozwiązania i stanowiska	19
Podsumowanie	22
Ćwiczymy i filozofujemy	24
Czytamy i interpretujemy	24
Kartezjusz, [<i>Wątpienie metodyczne</i>]	24
Kartezjusz, [<i>Myślę, więc jestem</i>]	26
Kartezjusz, [<i>Metoda</i>]	27
Kartezjusz, [<i>Moralność tymczasowa</i>]	28
Inspiracje filozoficzne w literaturze	29
Zbigniew Herbert, <i>Pan Cogito a myśl czysta</i>	29
Zbigniew Herbert, <i>Alienacje Pana Cogito</i>	30
3 Wielkie systemy racjonalistyczne XVII stulecia: Spinoza i Leibniz	32
Problemy i wyzwania	34
Rozwiązania i stanowiska	34
Podsumowanie	41
Ćwiczymy i filozofujemy	42
Czytamy i interpretujemy	42
Benedykt Spinoza, [<i>Istnieje tylko jedna substancja, która jest Bogiem</i>]	42
Benedykt Spinoza, [<i>Panteizm</i>]	43
Benedykt Spinoza, [<i>Wola przyczyną konieczną</i>]	44
Gottfried Wilhelm Leibniz, [<i>O monadzie</i>]	45
Gottfried Wilhelm Leibniz, [<i>O wyróżnionym statusie duszy ludzkiej i rodzajach rozumowania</i>] ..	46
Gottfried Wilhelm Leibniz, [<i>O Bogu</i>]	47
Gottfried Wilhelm Leibniz, [<i>O najlepszym z możliwych światów</i>]	47
Gottfried Wilhelm Leibniz, [<i>Źródła i rodzaje zła</i>]	48
Inspiracje filozoficzne w literaturze	48
Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragment)	48
Zbigniew Herbert, <i>Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy</i>	49
Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Nienasycenie</i> (fragment)	50
Wolter, <i>Poemat o zagładzie Lizbony</i> (fragmenty)	51
4 Blaise Pascal	52
Problemy i wyzwania	53
Rozwiązania i stanowiska	53

Podsumowanie	58
Ćwiczmy i filozofujemy	59
Czytamy i interpretujemy	60
Blaise Pascal, [<i>Miejsce człowieka w przyrodzie</i>]	60
Blaise Pascal, [<i>Zmysły i rozum</i>]	61
Blaise Pascal, [<i>Wielkość i nędza człowieka</i>]	61
Blaise Pascal, [<i>Nieśmiertelność duszy, niepojęty Bóg i zakład o życie wieczne</i>]	62
Blaise Pascal, [<i>Serce, rozum, wiara</i>]	64
Inspiracje filozoficzne w literaturze	65
Juliusz Słowacki, <i>Zachwycenie</i> (fragment)	65
Wisława Szymborska, ***	65
Wisława Szymborska, <i>Recenzja z nie napisanego wiersza</i>	66
5 Empiryzm brytyjski: John Locke i David Hume	68
Problemy i wyzwania	69
Rozwiązania i stanowiska	70
Podsumowanie	77
Ćwiczmy i filozofujemy	78
Czytamy i interpretujemy	79
John Locke, [<i>Nie ma w umyśle zasad wrodzonych</i>]	79
John Locke, <i>List o tolerancji</i> (fragment)	81
David Hume, [<i>O pochodzeniu idei</i>]	82
David Hume, [<i>Sceptyczne wątpliwości dotyczące działań poznawczych</i>]	83
Tadeusz Kotarbiński, <i>O potrzebie zaniechania wyrazów „filozofia”, „filozof”, „filozoficzny” itp.</i> (fragmenty)	84
Inspiracje filozoficzne w literaturze	86
Ignacy Krasicki, <i>Filozof</i>	86
6 Oświecenie francuskie i Jean Jacques Rousseau	87
Problemy i wyzwania	89
Rozwiązania i stanowiska	91
Podsumowanie	99
Ćwiczmy i filozofujemy	101
Czytamy i interpretujemy	101
Étienne Bonnot de Condillac, [<i>Posąg Condillaca</i>]	101
Denis Diderot, [<i>Wielka chimera</i>]	103
Denis Diderot, [<i>Fakty bogactwem filozofa</i>]	103
Julien Offray de La Mettrie, [<i>Zależność duszy od stanów ciała</i>]	104
Wolter, <i>Widzenie Babuka</i> (fragment)	105
Jean Jacques Rousseau, [<i>O przyrodzonej litości</i>]	106
Inspiracje filozoficzne w literaturze	107
Ignacy Krasicki, <i>Mikołaja Doświadczynskiego przypadki</i> (fragmenty)	107
Stanisław Staszic, [<i>Moc rozumu</i>]	109
7 Immanuel Kant i przewrót kopernikański w filozofii	110
Problemy i wyzwania	111
Rozwiązania i stanowiska	112
Podsumowanie	120
Ćwiczmy i filozofujemy	122
Czytamy i interpretujemy	122
Immanuel Kant, [<i>Jak jest możliwa czysta matematyka?</i>]	122

	Immanuel Kant, [<i>Jak jest możliwe czyste przyrodoznawstwo?</i>]	124
	Immanuel Kant, [<i>Imperatyw kategoryczny i rodzaje obowiązków</i>]	125
	Hoimar von Ditfurth, [<i>Jak dalece nasza rzeczywistość jest rzeczywista</i>]	127
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	129
	Fiodor Dostojewski, <i>Biesy</i> (fragment)	129
	Wisława Szymborska, <i>Szkielet jaszczura</i>	131
8	Filozofia dziejów Hegla i idealizm absolutny	132
	Problemy i wyzwania	134
	Rozwiązania i stanowiska	135
	Podsumowanie	141
	Ćwiczmy i filozofujemy	143
	Czytamy i interpretujemy	144
	Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [<i>Jednostki powszechnodziejowe</i>]	144
	Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [<i>Państwo jako urzeczywistnienie wolności</i> – <i>ostatecznego celu rozumu</i>]	146
	Georg Wilhelm Friedrich Hegel, [<i>Istota i cel filozofii</i>]	147
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	149
	Cyprian Norwid, <i>Promethidion</i> (fragmenty)	149
	Isaac Asimov, <i>Fundacja</i> (fragmenty)	151
9	Nowożytna myśl polityczna	154
	Problemy i wyzwania	155
	Rozwiązania i stanowiska	156
	Podsumowanie	168
	Ćwiczmy i filozofujemy	169
	Czytamy i interpretujemy	170
	John Stuart Mill, [<i>O granicach władzy społeczeństwa nad jednostką</i>]	170
	Edmund Burke, [<i>Państwo a rewolucja</i>]	171
	Joseph de Maistre, [<i>O Rewolucji Francuskiej</i>]	172
	Karol Marks i Fryderyk Engels, <i>Manifest Partii Komunistycznej</i> (fragmenty)	173
	Leszek Kołakowski, [<i>Podział pracy i jego zniesienie</i>]	174
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	175
	Aldous Huxley, <i>Nowy wschodni świat</i> (fragment)	175
	Woody Allen, <i>Prawo i materace</i> (fragment)	177
	Charles Bukowski, <i>kolumna</i>	178
10	Filozofia polska w dobie nowożytnej	180
	Problemy i wyzwania	182
	Rozwiązania i stanowiska	182
	Podsumowanie	189
	Ćwiczmy i filozofujemy	190
	Czytamy i interpretujemy	190
	Hugo Kołłątaj, [<i>O należytościach i powinnościach człowieka</i>]	190
	Maurycy Mochnacki, <i>O literaturze w wieku dziewiętnastym</i> (fragmenty)	193
	Bronisław Trentowski, <i>Myślini, czyli całokształt loiki narodowej</i> (fragment)	196
	Marian Massonius, <i>Rozdwojenie myśli polskiej</i> (fragmenty)	197
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	201
	Jan Lechoń, <i>Mochnacki</i>	201
	INDEKS OSÓB I UTWORÓW	203
	INDEKS WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ I TERMINÓW	206